

Změna je tu stále

převzato z publikace PodObal a inspirováno aktivitou Josepha Roye Sheppherda

Změna je součástí života. Jaký je rozdíl mezi samovolnou změnou a uvědomělou transformací jednotlivcem? Zkušenost z výtvarné “tiché pošty” s dvěma rozdílnými zadáními otvírá vedle prožitku kresby možnost diskutovat o vlastních zkušenostech účastníků a účastnic s aktivním přetvářením reality a postoji ke změnám.

Téma:

- ETICKÁ ODPOVĚDNOST A ANGAŽOVANOST (Máme možnost globální problémy ovlivňovat?)

Cílová skupina: skauti a skautky/roveři a rangers

Počet účastníků: 10+

Délka programu: 50 min

Cíle:

Účastníci/účastnice

- si uvědomí, že změna je nevyhnutelná součást života, že realitu lze transformovat uvědomělými drobnými změnami každého z nás.
- aplikují rozdíly mezi vědomým ovlivňováním kresby a nevědomou změnou na příkladech ze života.

Kompetence:

<u>Globálního občana</u>	Skautské stezky
Etická odpovědnost a angažovanost	B. 1 Já a můj život
Porozumění vzájemné propojenosti světa	B. 3 Osobní rozvoj
Kritické myšlení a otevřená mysl	E. 1 Já a demokracie
	E. 2 Já, občan
	E. 3 Propojený svět
	E. 4 Různost světa

Materiál:

- tvrdé poznámkové podložky se železnou sponou na přichytání papírů nebo náčrtník pro každého
- papíry A4 či A5 do každé podložky pro každého
- tužky, měkké pastelky nebo tenké fixy pro každého

Prostor: Účastníci sedí v kruhu.

Příprava

- Do každé podložky nachystejte bílé papíry, jejichž počet odpovídá počtu účastníků, max. však dvacet.
- Navrch podložek přilepte dva typy instrukcí v poměru 1:4 „Překresli tento obrázek.“ „Překresli tento obrázek a jednu věc na něm změň.“
- Volitelně: připravte seznam konkrétních problémů globálních i lokálních, které si účastníci a účastnice vylosují ke kreslení, nebo připravte sadu fotek či obrázků, které globální výzvy ilustrují. Tématy se můžete inspirovat v Cílech udržitelného rozvoje (SDG's).

Průběh programu:

1/ EVOKACE (5 MIN)

- Cílem úvodu je, aby si účastníci a účastnice pojmenovali konkrétní případy, kdy měli pocit, že nemá smysl nic dělat, protože věci stejně nelze ovlivnit, či naopak případy své či svého okolí, kdy pocit marnosti překonali a změna k lepšímu se podařila.
- Můžete začít otázkou: *Které situace se podle vašeho názoru nedají měnit?* Shromážděte konkrétní situace a zkuste společně či ve skupinách zobecnit, co mají tyto situace společného.

2/ NOVÉ VÝZNAMY (25 MIN)

- Po diskusi řekněte účastníkům, že si zahrajete hru, která je variantou tiché pošty. Účastníci a účastnice sedí v kruhu, každému dejte podložku s připevněnou sadou papírů. Dejte k dispozici kreslicí potřeby.
- Nejprve každý nakreslí na první papír jeden jednoduchý obrázek, jenž by měl poukazovat na určité environmentální a sociální téma, které jim nejvíc vrtá hlavou (např. znečištění, dětská práce, nedostatek pitné vody, používání pesticidů, nadměrná spotřeba, chudoba atd.). Je lepší, když si účastníci téma zvolí sami.
- Můžete také téma účastníkům zadat formou připravených lístečků k losování či předlohy obrázků, pokud usoudíte, že by faktor tvorby vlastních obrázků byl pro třídu překážkou.
- Dejte účastníkům dvě minuty na nakreslení tématu. Kresba by měla využít celý prostor papíru. Zdůrazněte, že si navzájem nemají prozrazovat, co kreslí, ani obrázky ukazovat. Po 2 minutách účastníci a účastnice předají podložku sousedovi v jednom dohodnutém směru. Vysvětlíte účastníkům, že se mají zařídít podle instrukce na podložce: „Překresli tento obrázek.“ nebo „Překresli tento obrázek a jednu věc změň.“ Dejte jim na to 1 minutu. Pokud máte malou skupinku, může být čas trochu delší.
- Po minutě přerušte kreslení nezávisle na tom, zda stihli překreslit vše. Každý označí svůj první obrázek v pravém horním rohu číslem 2 a obrázek, který byl předlohou, přesune pod všechny papíry podložky tak, aby byl vidět jen poslední obrázek. Složku předá sousedovi či sousedce. Vzestupné číslování připomínejte v každém kole.
- Takto pokračujte, dokud autor/ka originálu nedostane zpět svoji kresbu a pod ní všechny ostatní kresby svých kamarádů v číslovaném pořadí. Je-li účastníků mnoho, ukončete kreslení dříve. I v tomto případě dostane složku autor originálu.

- V průběhu kreslení se účastníci nesmějí dívat na ostatní obrázky podložky. Upozorněte je, že kreslení nelze věnovat příliš mnoho času, protože mají vždy jen minutu.

3/ REFLEXE (20 MIN)

- Po skončení této tiché pošty rozloží všichni své obrázky vedle sebe od originálu po poslední obrázek podle čísel, takže mají před sebou řady obrázků. Máte-li dostatek času, dejte prostor na prohlédnutí obrázků.
- *Co jste si pomysleli o obrázcích, které k vám přicházely?* Dejte prostor pobavit se o tom, co si mysleli, že kreslili při posledním obrázku, a co asi kreslil autor originálu, když teď vidí celou řadu. Autorovo původní téma mohou tipovat všichni.
- Každý autor/ka originálu by měl nakonec objasnit své původní téma. Účastníci mohou vidět, jak se originál postupně měnil.
- Pokud máte dostatek času, můžete projít všechny kresby. V opačném případě vyberte aspoň jednu sadu obrázků s instrukcí „Překresli tento obrázek.“ A jednu sadu s instrukcí „Překresli tento obrázek a jednu věc změň.“ Diskutujte o tom, jak se obrázky měnily. Tato část je většinou pro všechny velmi zajímavá. Ptejte se:
Kterou instrukci jste dostávali raději? A proč?
Jak jste se rozhodovali, kterou věc na obrázku změníte, když jste dostali tuto instrukci?
Jak byste popsali řadu obrázků u obou typů zadání? V čem se liší, co mají společného? Co způsobila velká změna v jedné kresbě v dalším vývoji kresby, co způsobila malá změna? Co si z toho můžeme vzít do života?
- Vraťte se k počátečnímu seznamu neřešitelných situací či k problémům, které účastníci ztvárňovali v obrázcích. *Jak by šlo ovlivnit jejich změnu v realitě? Jak by mohla probíhat samovolná změna? Jak bychom je mohli ovlivnit vědomě?*
- Tyto otázky může zpracovat dvojice na konkrétním ze zmiňovaných témat. Pokud je skupina početnější, nechejte otázky prodiskutovat v menších skupinách. A potom si společně představte výsledky diskuse.
- Na závěr každý po kruhu řekne, co si z hodiny odnáší do života.